
5. มูลค่า วิธีการ และ สมมติฐานในการประเมินหนี้สินจาก
สัญญาประกันภัย

ข้อมูลการประเมินหนี้สินจากสัญญาประกันภัยประจำปี 2566

เปิดเผย ณ วันที่ 30 เมษายน 2567

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2566		ปี 2565	
	ราคาบัญชี	ราคาประเมิน	ราคาบัญชี	ราคาประเมิน
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญา ประกันภัยระยะยาว (Long-term technical reserves)	34,293	32,101	29,613	26,155
สำรองประกันภัยสำหรับสัญญา ประกันภัยระยะสั้น (Short-term technical reserves)	1,424	1,586	1,528	1,951
ผลประโยชน์ตามกรมธรรม์ ประกันภัยค้างจ่าย (Unpaid policy benefits)	458	458	604	604
หนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ ประกันภัย (Due to insure)	128	128	131	131
รวมหนี้สินจากสัญญาประกันภัย (Total insurance liabilities)	36,303	34,273	31,876	28,841

หมายเหตุ ราคาบัญชี หมายถึง มูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยที่ประเมินตามมาตรฐานการบัญชี มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ นักลงทุน ผู้วิเคราะห์ทางการเงินเข้าใจถึงมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของหนี้สินจากสัญญาประกันภัยที่เป็นที่ยอมรับตามหลักการบัญชีในประเทศไทย ซึ่งมูลค่าดังกล่าวจะต้องผ่านการรับรองจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแล้ว

ราคาประเมิน หมายถึง มูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัย ที่ประเมินตามประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัทประกันชีวิต เพื่อวัตถุประสงค์หลักในการกำกับความมั่นคงทางการเงินของบริษัทประกันภัยและเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีความสามารถในการจ่ายผลประโยชน์ตามสัญญาประกันภัยได้อย่างครบถ้วนแก่ผู้เอาประกันภัยซึ่งจะต้องประเมินโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนตามหลักการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยที่ได้รับการยอมรับ

สมมติฐานที่ใช้ในการประเมินจะต้องสอดคล้องกับประสบการณ์จริงหรือในกรณีที่บริษัทมีข้อมูลที่ไม่เพียงพอ อาจอ้างอิงจากประสบการณ์ของอุตสาหกรรมและปรับให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของพอร์ตการรับประกันภัยของบริษัทนั้น นอกจากนี้มูลค่าสำรองประกันภัยดังกล่าวจะต้องรวมถึงค่าเผื่อความผันผวน (Provision of Adverse Deviation : PAD) ซึ่งให้เป็นไปตามที่สำนักงาน คปภ. กำหนด

ข้อสังเกต

ในบางช่วงเวลาของการรายงานทางการเงิน มูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยอาจมีความแตกต่างระหว่างราคาบัญชีและราคาประเมินอย่างมีนัยสำคัญ อันเนื่องมาจากวัตถุประสงค์และวิธีการที่แตกต่างกันในการประเมินตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ผู้ที่นำข้อมูลไปใช้ควรศึกษาและทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์แนวทางการประเมินราคาหนี้สินจากสัญญาประกันภัยทั้งสองให้ถี่ถ้วนก่อนตัดสินใจ

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวตามราคาบัญชี ประกอบด้วยเงินสำรองประกันภัย 2 ส่วนคือ

1. เงินสำรองแบบเบี่ยประกันภัยสุทธิ (Net premium valuation, NPV)

เงินสำรองแบบเบี่ยประกันภัยสุทธิตำนวนจากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการผลประโยชน์จ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต หักด้วยมูลค่าปัจจุบันของประมาณการเบี่ยประกันภัยที่ปรับปรุง โดยไม่มีการเผื่อค่าความผันผวน ทั้งนี้หลักการการคำนวณ และสมมติฐานประกอบการคำนวณนั้นเป็นไปตามที่ระบุไว้ในสมุดอัตราเบี่ยประกันภัย ซึ่งผ่านการอนุมัติโดยสำนักงานคปภ. โดยที่สมมติฐานดังกล่าวได้ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่วันเริ่มต้นกรมธรรม์ และไม่มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากนั้น

2. เงินสำรองส่วนเพิ่ม

เงินสำรองส่วนเพิ่มนี้เป็นเงินสำรองตามวิธีเบี่ยประกันภัยสุทธิที่ทยอยตั้งขึ้นเพิ่มเติมจากเงินสำรองส่วนแรกสำหรับกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีสมมติฐานอัตราดอกเบี้ยในการคำนวณเบี่ยประกันภัย ตั้งแต่ร้อยละ 4.5 ขึ้นไป โดยที่เงินสำรองในส่วนนี้ถูกคำนวณบนสมมติฐานอัตราดอกเบี้ยที่มีความใกล้เคียงอัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันมากขึ้น

ในกรณีที่การทดสอบความเพียงพอของหนี้สินแล้วพบว่าเงินสำรองรวมทั้งสองส่วนไม่เพียงพอ บริษัทจะมีการตั้งหนี้สินเพิ่มเติมเท่ากับจำนวนที่ไม่เพียงพอดังกล่าว และรับรู้โดยตรงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะยาวตามราคาประเมินนั้นคำนวณตามหลักการเงินสำรองประกันภัยแบบเบี่ยประกันภัยรวม (Gross premium valuation, GPV) บนสมมติฐานที่เป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุดของภาระผูกพันตามภาระผูกพันของสัญญาประกันภัย และค่าเผื่อความผันผวน ณ ระดับความเชื่อมั่นเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ซึ่งคำนวณตามหลักเกณฑ์ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต

สำหรับเงินสำรองค่าสินไหมทดแทนของสัญญาระยะยาว อันได้แก่ สำรองสำหรับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน และสำรองค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย นั้นได้รวมไว้กับหนี้สินอื่นตามกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งเงินสำรองในส่วนนี้คำนวณบนสมมติฐานที่เป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุดของภาระผูกพันตามภาระผูกพันของสัญญาประกันภัย

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะสั้น ประกอบด้วย เงินสำรองเบี่ยประกันภัย และสำรองค่าสินไหมทดแทน ได้แก่ สำรองสำหรับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน และสำรองค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย โดยรวมถึงสำรองค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนที่ไม่สามารถจัดสรรได้

การคำนวณสำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะสั้นตามราคาบัญชี

- 1) เงินสำรองเบี้ยประกันภัย คำนวณมาจากเงินสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ ซึ่งถูกคำนวณตามสัดส่วนของเบี้ยประกันภัยตามระยะเวลาความคุ้มครอง
- 2) สำรองค่าสินไหมทดแทนสำหรับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน ถูกคำนวณมาจากสมมติฐานประมาณการที่ดีที่สุดของการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน โดยไม่มีการเผื่อค่าความผันผวนใดๆ
- 3) สำรองค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย ถูกบันทึกตามมูลค่าประมาณการค่าสินไหมทดแทนที่ยังไม่ได้ชำระ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน โดยพิจารณาจากข้อมูลค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายที่มีอยู่ ณ ขณะนั้น

การคำนวณสำรองสำหรับสัญญาประกันภัยระยะสั้นตามราคาประเมิน

สำรองประกันภัยสำหรับสัญญาประกันภัยระยะสั้นตามราคาประเมิน ถูกคำนวณตามหลักเกณฑ์ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ว่าด้วยการประเมินราคาทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตและประกันวินาศภัย

- 1) เงินสำรองเบี้ยประกันภัย คำนวณมาจากค่าที่มากที่สุดระหว่างสำรองเบี้ยประกันภัยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้หลังหักค่าบำเหน็จตัวแทนและนายหน้า ซึ่งถูกคำนวณตามสัดส่วนของเบี้ยประกันภัยตามระยะเวลาความคุ้มครอง กับสำรองความเสี่ยงภัยที่ยังไม่สิ้นสุดที่คำนวณมาจากสมมติฐานที่เป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุดของค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง บวกค่าเผื่อความผันผวน ณ ระดับความเชื่อมั่นเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75
 - 2) สำรองค่าสินไหมทดแทนสำหรับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่ได้รับรายงาน ถูกคำนวณด้วยวิธี Chain ladder โดยใช้สมมติฐานที่เป็นประมาณการที่ดีที่สุด บวกค่าเผื่อความผันผวน ณ ระดับความเชื่อมั่นเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75
 - 3) สำรองค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย ถูกบันทึกตามมูลค่าประมาณการค่าสินไหมทดแทนที่ยังไม่ได้ชำระ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน โดยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่ ณ ขณะนั้น บวกค่าเผื่อความผันผวน ณ ระดับความเชื่อมั่นเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75
 - 4) สำรองค่าใช้จ่ายในการจัดการค่าสินไหมทดแทนที่ไม่สามารถจัดสรรได้คำนวณมาจากสมมติฐานที่เป็นค่าประมาณการที่ดีที่สุดของค่าใช้จ่าย บวกค่าเผื่อความผันผวน ณ ระดับความเชื่อมั่นเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75
-

หนี้สินจากสัญญาประกันภัยตามราคาบัญชี ณ สิ้นปี 2566 มีค่าเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2565 เป็นจำนวน 4,427 ล้านบาท โดยหลักเกิดจากการเพิ่มขึ้นของสำรองประกันภัยระยะยาว อีกทั้งมูลค่าหนี้สินจากสัญญาประกันภัยตามราคาประเมิน เพิ่มขึ้น 5,432 ล้านบาทมาจากการปรับตัวของอัตราดอกเบี้ยใช้ในการคำนวณเงินสำรองประกันภัยตามราคาประเมินในปี 2566

สัดส่วนหนี้สินจากสัญญาประกันภัยตามราคาประเมินต่อราคาบัญชี ณ สิ้นปี 2566 มีค่าเพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2565 โดยรวมแล้วเป็นผลมาจากการปรับอัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการคำนวณเงินสำรองประกันภัยตามราคาประเมินลดลงจากปีก่อน